

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 241
van **GWENNY DE VROE**
datum: 10 januari 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Proeftuinen droogte - Projecten

Na de uitzonderlijke droogte in de afgelopen zomers besliste toenmalig minister van Omgeving Joke Schauvliege om vier miljoen euro vrij te maken om het waterbeleid te versterken en zo beter voorbereid te zijn op droogteperiodes.

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) lanceerde hieropvolgend onder de noemer "Proeftuinen Droogte" een projectoproep. De oproep was gericht naar bedrijven die projecten wilden opzetten om de waterbeschikbaarheid te verhogen in periodes van droogte en het bijkomende water ter beschikking te stellen aan andere bedrijven via samenwerking. Om in aanmerking te komen voor steun, moesten minstens 3 bedrijven samenwerken.

Op 8 januari jl. vernam ik dat de minister de vier miljoen euro beschikbaar zal toekennen aan acht innovatieve projecten, verspreid in Vlaanderen. De minister stelde: "Dankzij de subsidie kunnen de initiatiefnemers op een laagdrempelige manier experimenteren met vernieuwende manieren van werken en technologieën. Deze initiatieven leiden niet alleen tot concrete oplossingen op het terrein, maar zorgen ook voor nieuwe inzichten en inspiratie voor anderen".

1. Graag had ik een overzicht van de acht projecten met:
 - a) een opsomming van de betrokken bedrijven per project;
 - b) de omschrijving van het project en hoe dit specifiek zal bijdragen aan het doel van de projectoproep, alsook het potentiële multiplier-effect;
 - c) de toegekende subsidie en het subsidiepercentage t.o.v. de volledige kosten van het project;
2. Op welke manier zal de minister de projecten opvolgen en evalueren?

ANTWOORD

op vraag nr. 241 van 10 januari 2020

van **GWENNY DE VROE**

1. a) De acht projecten en betrokken bedrijven zijn opgenomen in bijlage 1. Daarin bevat de kolom 'begunstigden' de bedrijven die subsidie ontvangen, en de kolom 'betrokken' de bedrijven die in het samenwerkingsverband zitten, maar geen subsidie ontvangen. Privacygevoelige informatie is hierbij geanonimiseerd. In een aantal projecten wordt daarnaast ook samengewerkt met publieke entiteiten.

- b) De volgende projecten krijgen subsidie:

Balta: De vestiging Balta Oudenaarde is gestopt met zijn veractiviteiten. Hierdoor is hun waterverbruik afgenomen en heeft Farys de levering van industriewater stopgezet. Balta heeft hierdoor ook niet langer nood aan hun waterzuiveringsinstallatie. Ze willen deze installatie omvormen tot regenwaterbufferbekken van 12.000 m³. Naast gebruik van dit water voor eigen interne processen ca. 1500 m³ (latexproductie, toiletten, kuisen van gebouw) en een basis van 1000 m³ als bluswater, willen ze de rest ter beschikking stellen van een aantal omliggende landbouwbedrijven.

Buren en boeren: De waterzuiveringsinstallatie (WZI) Olen staat in voor de waterzuivering van het afvalwater van de 4 omliggende voedselverwerkingsbedrijven (vooral vleesindustrie). Op jaarbasis wordt ca. 175.000 m³ afvalwater gezuiverd en geloosd op oppervlaktewater. Door een aanpassing van de zuiveringsinstallatie wil WZI Olen twee kwaliteiten van gezuiverd water kunnen aanbieden. 1) laagwaardig (kwaliteit irrigatie) en 2) hoogwaardig (kwaliteit drinkwater). Beide kwaliteiten zijn hoger dan de kwaliteit van het huidige geloosde water.

Limburgse landbouw Vlaamse waterbouw: Drainage is op heel wat plaatsen een 'conditio sine qua non' om voldoende water te kunnen afvoeren en zo aan landbouw te kunnen doen op percelen die anders vanuit landbouwkundig opzicht waterziek zijn. Dergelijke conventionele drainage veroorzaakt echter ook heel wat problemen. Tijdens piekdebieten leidt de drainage tot wateroverlast stroomafwaarts. Omgekeerd treden verdrogingseffecten op in groengebieden in de omgeving van gedraineerde landbouwterreinen. Door de omvorming van klassieke drainagesystemen naar peilgestuurde drainage kan d.m.v. een regelbuis het waterpeil tot op een hoger niveau blijven. Enkel wanneer de percelen toegankelijk moeten zijn voor veldbewerking kan het peil zakken tot het oorspronkelijke drainageniveau door de regelbuis te verwijderen. In combinatie met het (her) plaatsen van stuwten in de afvoergrachten kan dit het waterbergend vermogen (en de waterbeschikbaarheid) van de regio aanzienlijk verhogen.

Mallaardstraat Ninove: Het industrieterrein aan de Mallaardstraat is gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied. Vier partijen werken samen om hun hemelwater afkomstig van daken te verzamelen en te bufferen. Enkel de wasserij Celco Nv kan het gebufferde water, na behandeling (RO), inzetten als waswater (ca. 80 m³/dag). De andere bedrijven hebben geen water nodig om hun activiteiten uit te voeren. De totale dakoppervlakte bedraagt 22.100 m², wat

overeenkomt met ca. 11.138 m³ hemelwater per jaar. De voorziene soepele buffer heeft een volume van 320 m³ en zal aangelegd worden op het terrein van de Vlaamse Waterweg. Het project wil bijkomend onderzoeken of een opzuivering tot niveau drinkwaterkwaliteit interessant is. Daarnaast wil het partnerschap ook bekijken of het mogelijk is om in natte periodes, overtollig hemelwater vertraagd en gecontroleerd te laten infiltreren in de bodem.

Slim hemelwaterbeheer: De gebouwen van Reynaers aluminium zijn deels gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied en het bedrijf heeft daarom een bufferbekken van 2700 m³ en een wadi van 1838 m³ aangelegd op zijn terreinen. De nabijgelegen glastuinbouwbedrijven Den Euster en Duffel Invest beschikken over twee waterbassins van 30.500 m³ en 73.100 m³ voor 16 ha serres. Het project bestaat uit drie deelprojecten:

- a. Aanleg van een hemelwaterleiding die de buffer van Reynaers Alu verbindt met de buffers van Den Euster en Duffel Invest;
- b. Installatie van een RainLevelR-Systeem dat op basis van lokale weersvoorspellingen, voor aanvang van een hevige regenbui, de buffers leegt tot op een bepaald niveau zodat er minder piekafvoer zal moeten gebeuren naar de Itterbeek.
- c. Installatie van een Regenwaterdashboard dat het niveau van de bekkens meet en het pompdebiet navenant monitort.

Van mest naar irrigatiewater: Langemark-Poelkapelle kent zowel intensieve veeteelt als akkerlandbouw. In 2019 is de nieuwbouw van een mestverwerkingsinstallatie gepland. Deze installatie zal met behulp van nieuwe technologie een gezuiverd effluent produceren dat als irrigatiewater gebruikt kan worden. De waterzuiveringsprocedure staat reeds op punt. Het project betreft de aanleg van een bufferbekken voor standaard effluent en twee bufferbekkens voor irrigatiewater, elk van ca 11.000 m³. Daarnaast betreft het de aanleg van een irrigatiesysteem met hydrofoorgroep en flexibel buizennetwerk.

Wasco: Ontwikkelaar Re-Vive plant de bouw van 350 nieuwe wooneenheden op de voormalige AGFA 4 site. Onder één van de nieuwbouwappartementen willen ze een buffer bouwen waar het hemelwater van het naburige industrieterrein verzameld wordt. Door de aanleg van de buffer wordt wateroverlast in de naburige wijk aangepakt. Het potentiële volume verzameld regenwater overtreft de vraag ernaar (op het industrieterrein). Daarom stellen ze voor het grootste volume regenwater lokaal te zuiveren tot drinkwater om de nieuwbouwwoningen van leidingwater te voorzien. De productie van drinkwater gebeurt door Water-link en valt buiten de scope van het voor subsidie ingediende projectvoorstel.

Water voor later: Het bedrijventerrein Keiberg-Vossem is een te ontwikkelen bedrijventerrein gelegen in grondwaterbeschermingszone type 3. De aanleg van het terrein betekent 4,5 ha extra verharding. Bij standaard maatregelen voor dergelijke zone (RWA put - buffer - overloop riolering) kan weinig water in de bodem infiltreren. Dit is negatief voor de drinkwaterbronnen in de buurt en het ecosysteem rond de Voer en zet extra druk op de riolering, terwijl de naburige verkaveling reeds kampt met overstromingsproblemen. De aanleg van een collectief buffer- en zuiveringsbekken kan dit probleem aanpakken. Het waterondoorlatend bekken wordt landschappelijk en ecologisch ingekleed en beleefbaar gemaakt voor werknemers. Gezuiverd water wordt via een tweede net terug beschikbaar gesteld aan de bedrijven. Door het collectieve karakter kan vraag en aanbod beter op elkaar afgesteld worden. Het overschot (ca 50%) wordt geïnjecteerd in de grond. Geschat resultaat ca: 18.000 m³ water infiltreren op jaarbasis.

- c) Deze informatie is opgenomen in de tabel in bijlage 2.

2. De VMM voorziet in ondersteuning van en uitwisseling tussen de projectpartners en de omkaderende entiteiten die in een aantal projecten voorzien zijn, zowel in de opstartfase, waarin de projecten zich nu bevinden, als bij de latere uitvoering. Daarnaast wil de VMM op korte termijn met de entiteiten die betrokken waren bij de projectoproep, de oproepfase evalueren en in latere fase met de projectpartners leerpunten formuleren die een multiplier-effect voor andere projecten moeten vergroten.

BIJLAGEN

1. [Lijst betrokken bedrijven per project](#)
2. [Subsidie en subsidiepercentage per project](#)